

Original side 87:

Tårneå Lappmarck

Anno 1705 den 31 Januarii höltz Laga Ting i Tårneå Lappmarck, uppå Jukasjärfwi Tingställe, med Allmogen af Sigge- och Tingewara byar, närwahrande Cronones Befallningzman Wählbetrodde Salomon Steigman, medh fölljande:

Nämbdemän

Mikkel Amundsson i Siggewara	Nils Mikkelsson i Siggewara
Henrik Eriksson i Siggewahra	Olof Nyman i Tingewara
Olof Henriksson i Tingewahra	Per Andersson Näfwa i Siggewara
Lars Andersson Lalla i Tingewara	Lars Olsson i Tingewara
Johan Olsson i Siggewara	Henrik Mikkelsson Biörndal. ib.
Olof Klemmetsson i Siggewara	Henrik Loica i Siggewara

Kongl. Maytz. Placater och förordningar blefwa och här opplässna.

Opå Bruukz Inspectorens Högachtadt hr. Lars Sandels begiär och anhållan, wardt Nämbdemannen Henrik Eriksson i Siggewahra, tillfrågat, huru det mån wara beskaffat, med det Kåppar Mallmstreek, som han Ao. 1703, in för denne Rätten, sade skohla finnas på hans Skatteland Rajswara, doch icke ännu opwiist; Så gafz af bemte. Lappman till swars, att der i fulllo sanning, ett sådant Mallmstreek fins, som han för detta

Original side 88:

Berättat, och dher opwiste proven uthwiissar, hwilken han med yxehammaren, skall af Bärget löösslagit, och försäkrade han nu, der hoos, sig skohla tillkommande Sommar, 8 dagar för Midsommars dagen, hafwa sitt tillhåld wid des fiskiare Kåtta, på Östersiidan af Trasket Stallojaur, der hr. Inspectorens uthskickade, skohla honom igenfinna, för hwilka ham berde. Mallmstreek Opwiissa will; Altså förmantes Henrik Alfwarligen, att fullgiöra denne sin låfwen, elliest lærer den där på anwände Kåstnaden, honom påbördas att ährsättia.

Hwad wiidkommer twisten emillan Bärgezman Per Hansson wiid Swapawara Kåppare Grufwa, och Jöns Eriksson Ståhlnacke wid Soutojärf, angående Slagzmåhl dem emillan, Natten emoth förledne 5te dag Juhl, Så wittnade Bruckzbetienten Niclas Sarvio, efter aflagd Eed, derutinnan, sålunda, att han samma gång inkommit uti Jöns Ståhl Nackes Stugu här wid Kyrckan, der Bärgezman för honom stadder wahr, Idet samma sööp Jöns Ståhl Nacke Bärgezman till, men han sade sigh icke willja suupa i lag med honom, derföre sööp Niclas

uth, det lilla som wahr qwart uti Koossan. Bärgezman begierte sedan Bränwiin af Ståhl Nacken, den der swarade, du skulle hafwa supit

Original side 89:

när iag bød digh det nu på stunden, doch måste Jöns, Opå hans trägna begieran, intaga mehra Bränwiin och Jöns tillbød sig supa Broorsskåhl med honom, Bärgezman swarat, Jag weet intet om iag will supa Broors Skåhl med dig. Jöns frågat hwad han wiste medh honom, och slog åth honom medh handen, som doch icke träffade, Bärgezman tog altså Jöns i håret, Jöns gjorde och honom dett samma igen, till dess Niclas skillde dhem åth.

Sedan hootades Bärgezman att skola betahla Jöns för det han slog sig wid öhret, om det skiedde icke wiid Bruket, skulle det fuller skiee på något annat ställe, der dee warda råkandes, Jöns gick och baar een liitan Possa i handen, wiid Pass 2 alr. Tobak uti, der medh slog han baak öfwer Axlan, och träffade Bärgezman för munnen, så att blodh der efter uthkomb, hwilken blod, han sedan af Gålfwet opströök med ett Klåde, och till widermähle hoos Tålfmannen Henrik Eriksson qwarlembnade och nu framwistes.

Så emedan ingendehra af Parterne hade emoth denne Niclas Sarvi berättelse något att inwända, och der af befinnes att Jöns Ståhl-nacke har slagit Petter Bärgezman både håårdrag elr. Pust och Blodwiite, Ty blifwer han och efter det 10 Cap. Sår M.B. med willja L.L. Saakfält till 6 mrk.

Original side 90:

Sillfr. Myndt till Treskiftes, och Bärgezman för håårdrag på Ståhl Nacken till 3 mrk. Silfr. Mt. Och som Bärgezman icke allenast, efter föregående Niclas Servi in-tygan, sagt sig icke willja supa tillhopa med Ståhlnacken, utan nu in för Rätten angreep honom således, att han wohre een Lagwun-nin Tyf, och hölt sig för god att ståå till Rätta med honom; För-denskull blifwer han, för samma sin ohöfligheet in för Rätten, efter .695 åhrs Rättegångz Process 22 §, Sakfält till 10 dlr. Sillfr. Myndt Rättens ensaak.

Henrik Olsson i Siggewahra by, som tillstodh och bekiende sig stuhlit ifrån Guttorm Persson i Rånulla by förledne höstas Bartholomej tiid, uhr een des Stabuhr, wid Widnasomi, fölljande Pertsedlar.

- 5 pund Miöhl	6:16
- 60 st. Reens Ostar	11:08
- 2 alr. Gement Klåde	8:00
- 8 Kiöttstycken	1:16

- 6 allnar hurst	2:00
- 6 st. Reen tömmar	1:16
- 2 st. wåtreip	0:16
- 2 st. fällar.....	6:00

Original side 91:

- 1 Par Räfsax	4:00
-1/2 Koohudh	2:00 43:08

Och som samma stöld ägaren igenlefwererat är, Saakfälles efter .653 åhrs Strafsordning, till Tredubbelt der emoth som blifwer 43 dlr. Sillfwermyndt, hwarföre han, som intet hafwer betahla bötherna med plichtade med Kropp, Skohlandes han der hoos, efter Kongl. Mayttz. Resolution af d. 17 Decemb. 1697 och des 8 punct, undergå Uppenbara skrift.

Anno 1705 den 1 Februarii höltz wiidare Laga Tingh medh Lapp Allmogen af Sigge- och Tingewahra byar, uppå Jukasjärfwi Tingställe, närwarande Cronones Befallningzman Wählbetrodde Salomon Steigman, medh Nämnden som Protocollet af den 31 sidstledne Januarii uthwiisar.

Per Andersson Näfwa i Siggewahra by, som så wähl för Ländzmannen Henrik Jonsson, som Nils Nilsson i samma By, jämbwähl och i förstone in för Rätten, sagdt och berättat, det hade Bonden Klemmet Mikkelsson ifrån Qwifwakangas och öfwer Tårneå Sochn, hemma i des by, sigh tillmärckt 2ne Renshudar för giord försträck-

Original side 92:

ning, och han skulle således begådt Landzkiöp, hwar af action på bahn kommit; Men Per, nu sielf bekiennar, som och i sanning befinns, att Borgarens Samuel Perssons dräng Mikkel Persson Pocka, hwar samma 2ne huudar bekommit af Per Andersson, för försträckt Godz af des husbonde; Altså Saakfällas Per Andersson Näfwa, för samma sitt twetahl till 3 mrkr. Silfr. Myndt till treskiftes, efter det 23 Capit. Ting M. Balcken och 9 Cap. Rådst. B.

Efter som Handelsmannen Torfast Abrahamsson, med Killka, som hoos Lapparne för een Obligation bruckas, bewiisser sig hafwa till att fordra utaf Lappmannen Jöns Mikkelsson Mänssa 20 Lodh och ett Paar Lappskeor, eller 40 dlr. 16 öre Koppr. Mynt, hwilken nu håller sig undan och icke Kommit tillstädes här wiid Marcknadzs

stället, Ty lefwerertes samma Killka till Länsmannen Henrik Jons-
son, till att infordra samma Penningar eller des wärde i Godz, af
bemte. Jöns Mikkelsson.

Anbelangande twisten emillan Grufwefougden wid Swapawahra Erik
Ståhlnakz hustru Kirstin Olofsdotter Kiärande, och Kyrckoherden
Ährewyrdige hr. Kristian Elingius swarande, angående någre ord,
som Kyrckoherden skulle sagdt åth henne, hwar öf-

Original side 93:

wer hon funnit
sig beswärat; Så emedan inga fullkomlige wittnen wohro dheruth-
innan att tillgåå, och Kyrckoherden uti des inlagde Skrift för-
klarar, sig icke wetta om bemte. hustru Kirstin, annat ähn det som
Ährligit och gått ähr, och der någre ord af honom wohre fall-
te, som han sig intet påminna Kan, så wohro dhe uti ingen ond
mehning sagde, han och sedermehra, så wähl henne som hennes an-
hörige, all wänskap bewist, och ey heller här efter af någon
owänskap wetta will; Ty månde Parterne, in för Rätten, om samma
dheres action, medh handeband i störste wänskap förliikas, och Een
och annan förmante och åthwahrnat wiid Laga Böther tillgiör-
andes, att Klandra ther uppå, eller wiidare tahla der efter.

Alldenstund Lappmannen Morten Persson Pingi i Tingewahra byy,
Klagar dher öfwer, att hans hustru Gunnilla, haar för ett åhr
sedan flycht ifrån honom till sine Mågar, Amund Amundsson och
Mikkel Amundsson i Kaitomjaur och Luhleå Lappmarck, medh dheras
lilla Reenmacht och Ägendomb; Ty beordrades Jöns Eriksson Ståhl-
nacke, och Länsmannen Per Pålsson wid första tillfälle, att reesa
öfwer till Kaitomjaur, och henne Gunnilla der ifrån heem till sin
Man hämpta medh hennes dher hafwande Ägendom, Liikmätigt Kyrcko-
lagens 16 Capit. 12 §.

Original side 94:

Anno 1705 d. 6 Februarii höltz Laga Ting i Tårneå Lappmarck, uppå Enotäckis Tingz Ställe, medh Allmogen af Rånulla, Sondawara och Pelldojärfwi byar, närwahrande Cronones Befallningzman Wählbetrodde Salomon Steigman, med fölljande:

Nämbdemän

Anders Andersson i Sondawahra	Nils Nilsson i Sondawara
Jöns Mikkelsson Kyro i Pelldojärf	Lars Andersson i Rånulla
Per Eriksson i Pelldojärf	Nils Madsson Karist i Sondawara

Athskillige Kongl. Maytz. Placater blefwe här, äfwen som på dhe andre Tingställen, i begynnellssen uplässne.

Anbelangande gamble Länsmannens Lars Guttormssons i Rånulla by, andragne beswär, öfwer Kyrckowärden Johan Hansson, som skulle han, efter Cappellanens hr. Olof Sirmas hustrus Karins, för honom hafde tahl, fält dhe Orden, att Lars dräpit någre Persohner, och wohre icke wärdt att lefwa; Så mände hr. Olofz hustru, fuller tilstå, sig förledne Juhletiindh, een gång Kommit till tahls medh bemte. Kyrckowärd, och flere som uti hennes huus stadde wahrit, det Lars i forna tiider haft dhen beskyllningen på sig, men han, ther medh intet ondt meent, fast mindre honom, een så grof Giärning tillägger, som han för längst sedan,

Original side 95:

Lagligen gått ifrån sigh; Så ehuruwähl .691 och .692 åhrens Protocoller innehålla, det ingen honom Lars Guttormsson i sådant, wiid straff tilgiörande tillwista skulle, blef doch hr. Olofz hustru denne gången, derföre befriiadt, efter som Lars Guttormsson, det äy påstod, och han desutan, som ofwanbemte. är, allenast tahl om denne hans förra Action; I det öfriga, blef samptl. Allmogen alfwarligen förmant, wiid dett wiite, som berörde Protocoller innehålla, att wiidare tahla på denne afdömbde Saak, wettandes, att der någon honom sådant här efter förwiiter, skall uthan skonsmåhl afstraffet varda.

Emedan såsom denne Rättens doom af d. 27 Januarii 1698, icke allenast innehåller och förmår, det Mikkel Kyros Söhner Mikkel och Jöns, skohla fiska uti Träsket Wuondosjerfwi, utan berörde Bröder hafwa och här in för Tinget d. 7 Febru. 1703, giort sådant aftahl, att Jöns, som åboor sin ållderstigne faders Mikkel Jönssons Booställe, Kläder, föder och Skiöter bemte. sin fader,

och dhen andre Brodren Mikkell Mikkellsson der emoth försörjer Modren Indrid Olofsdotter till dödedagar, och sådan, ährligen till Grafwa Komma låter, Skohla, dher emoth, deela samma deras föräldrars Ägendom sins emillan, så i wåto som i tårro;

Original side 96:

Ty befalltes Bröderne Mikkell och Jöns, att ställa sigh där efter, och ingendera upsäteligen giöra dhen andra derutinnan förnähr, wid 40 mrkr. Sillfr. Mtz. straff, Men Salangijärfwi hwad wiidkommer, hwar om bäggie Bröderne twista, anten det är belägit in om Pelldojärfwi eller Kittilla Råå; Så Kan Jöns Kyro, så härefter som här tills, fiska halfparten medh sin broder i bemte. Salangijärfwi, till des Kittilla Boerne bewiissa, att det samma är belägit in om Kittilla byys Rååskillnad.

Det månde fuller Rådmanen Wählb. Erik Henriksson i Tårneå, beswära sig öfwer Kyrckowården Johan Hansson i Sondawara, som i gåår fält dhe orden, att bemte. Rådman, skulle i sin rächning medh Lappmannen Anders Larsson, som wiid Wåstersiön ähr död blefwen, mehra opfört, ähn han warit honom skyllidig, Men som Johan Hansson, gjorde i det måhlet offentlig afböön, och Erik Henriksson der medh tillfridz wahr, Ty gafz honom een alfWarsam åthwårning, att een annan gång innehålla med sådant tahl, eller Tanckar om een ährlig Karl, Och det öfriga blef han denne gången för straff förskont;

Handellsmannens ifrån Tårneå Torfast Annaniessons nu währande Kiöp Swån, öfwer till Norige, Per Persson

Original side 97:

Inga, androg för Råtten, det hans förkiörare Henrik Tuito, som förledne Julii Månad dödde wid Wåstersiön, ähr blefwen honom skyllidig efter meddelt Killka eller Obligation, Siu wåg eller 14 dlr. Koppr. Myndt och för hans begrafningz omkåstnad Niio dlr. som gör een Summa af 23 dlr. Koppr. Mt., begierandes att fåå niuta sin betahlningh af dhe 2ne Tuitos Reenar, som finnas hoos Henrik Persson Souro, och den 3die honom tillhörig, hoos Aslak Orpiss i Koutokeino; Henrik Souro gaf till swars sig haft 15 dlr. Koppr. Mynt af bemte. Henrik Tuito att fordra, och han sielf fått honom Reenarne om händer till dess afbetahlning, hwilken berättelsse han medh Eed bestyrchia wille, Men Länsmanen i Rånulla Guttorm Jonsson, dessutan så wida bestyrckte hans Uthsago, som Tuito sielf näst för sin afreesa till Wåstersiön för honom bekiendt sig wahra skyllidig till Henrik Souro 8 Caroliner, der på han skulle fåå behålla dhe 2ne hans Reenar som luppit till honom. Så att Råtten honom samma Re-

enar, såsom ett handfångit Godz, icke ifrån döma Kan, Men der Aslak Orpis i Koutokeino icke gitter bewiisa sig betalt dhen Reen som han af Tuito emottagit, så tillåtes Per Persson att fåå giöra sigh af den samma betalt, så långt den tillräcker.

Kyrckoherden Ährewyrdige och Högwähllärde hr. Kristian

Original side 98:

Elingius,
förekom och berättade, huruledes Mikkel Persson Assa i Sondawara by, som een rum tiid wahrit Kyrckowärd här i Enotäckis, hoos honom anhållit, om afskied ifrån samma beställning, det bemte. Kyrckoherde honom, så mycket mindre Kan förneka, som han boor något afsiides ifrån Kyrckan, och för sin annalkande Ållderdom, icke gitter, här efter, som här till, så fliitigt opwachta;

Altså opå bemte. Kyrckoherdes och Nämbdens eenhållelige intygan, warder honom Mikkel Assa, för ett sanfärdigt attestatum meddelt, att han under samma beställning sig så förehållit, som een ärlig Kyrckones Tienare böör och tilkommar. I hans ställe tillförordnades Mons Eriksson, den der boor närmast in till Kyrckian, kan wähl lässa i Book, och i sin Christendom wähl informerat ähr.

Sammaledes Opsade Johan Hansson i Sondawara sin Kyrckowärdz Tiänst, med ett beröm, I Hwilkens ställe, efter hr. Kyrckoherdens och Allmogens begäran, Samuel Olsson i Sondawara tillförordnat blef.

Det framkom för Rätta Mikkel Mikkelsson ifrån Jukasjärf och Siggewahra by, berättandes, sig wahrit befullmechtigat af sin fader Mikkel Henriksson der sammastädes och sine Syskon, att reessa hiit till Enotäckis, och eftersöckia om hans Syster Sigrid Mikkel-dotter, som för 8 1/2 Åhr

Original side 99:

sedan giftade sig medh Mons Eriksson i Sondawahra, och 1/2 åhr sedan Barnlöös dödde, skulle någon Ägendom efter sig lembnat, hwar af dhe, sin andehl bekomma borde; Men som Mikkel, opå noga efterfrågan och inhämtat underrättelse, befunnit, det hans Swåger Mons Eriksson, som berörde sin hustru, hederligen till Grafwa Komma låtit, och framfarne Sommar, alle sine Reenar bortmistat, allz intet hafwer behållit, hwar af hennes Slächtningar, något Kunna wänta; Ty försäckrade Mikkel Mikkelsson, honom Mons med handeband, att skohla nu och i tillkommande tiider, blifwa för sin fader, sig och sina Syskon, frii för all artz präntion, efter berörde hans hustru, som efter be-

gieran inprotocollerat blef, doch sände Mons till sin Swärfader af god willja Een Sex dahlers Plåth, och een liiten Kåpparkittell om Tree marckers wicht.

Den 7 Februarii Continuerades med Tingzhållandet i Tårneå Lappmarck, uppå Enotäckis Tingställe.

Emedan såssom Länsmanen Henrik Jonsson i Rånulla by, medh sin wederpartz jaa och samtyckia Edeligen betygade, sigh betalt till Rådmanen ifrån Tårneå Wållt. Henrik Eriksson, uppå dhe 72 ahlmar Wahlmar som han Anno 1698 af honom tagit, och för 24 wåger eller

Original side 100:

48 dlr. Koppr. Mynt berächnade wohro, Tu stycken Utterskin för 7 wåger, och 5 stycken Reenskin för 10 wåger, som giör 17 wåger eller 34 dlr. Koppr. Mt. Altså måste Henrik Jonsson, dhe resterande 7 wåger eller 14 dlr. K. Mt., bemte. Rådman förnöya och Contentera.

Efter som Handelsmanen ifrån Tårneå Nils Bäckman i Edstad wittnade och intygade, det Nämndemannen Lars Andersson i Rånulla, haar förledne Natt inkommit uti hans Stugu här wid Marcknadzplatzen, och först begynt tråta på Lappmanen Erik Persson ifrån Koutokeino, som där huus och härbärke begiert, och sig på Gollfwet till Söms lagdt hade, och sedan slagit honom blodwiite i ansigtet, uth dragit Knifwen och wehlat sticka honom i Låhret, som doch afstyrd blef, oansedt Erik Persson honom icke det ringaste emot sade, till hwilket alt Lars Andersson icke neeka Kunde, föregifwandes allenast, sig wahrit så drucken, att han icke wetat hwad han giort; Altså i förmågo af Hög Låfl. i åminnelse Konung Gustafz Stadga af åhr 1538 dömes Lars Andersson i Rånulla för Tingz eller Marcknadzfred brått till 40 mrkr. Sillfr. Mt. till Treskiftes, item för blodwiite till 3 mrkr. efter det 20 Capit. Sår M.B. L.L. sampt för Knifdrag 3 mrkr. efter det 1 Capit. dråp M.B. medh wåda L.L.

Original side 101:

Lars Andersson Markatt i Sondawahra, tillstod nu in för Rätta, sigh wahra skyllidig till Erik Monsson i samma by 8 wågar eller 16 dlr. Koppr. Mynt efter dess för längst sedan uthgifne Killka eller Obligation till hans fader Mons Mortensson, och till afbetahning å samma Summa, försäkrade Lars, nu gienast betahla een wåg, och sedan åhrligen liika myckit, till des Summan fyllest betalt blifwer, som efter Parternas begieran togz ad notam.

Cappellanen Wähllärde hr. Olof Sirma förekom och gaf tillkienna, huruledes för hans ankombst hiit till Enotäckis församling, inga Prästehuus warit opsatte, Allmogen och sedermehra ringa ther på Kåstat, utan han till störste dehlen, skall af egna Medell mäst sig sielf huus förskaffa, begierandes altdy, dett Rätten wille inhämta Allmogens Attestatum deruthinnan, så att ingen disput, må ther om i framtiiden förorsackas; Altså uppå tillfrågan om dess beskaffenheet, gafz till swars, det allmogen haar, wiid hr. Olofz första ankombst hiit på Orten, för några och Trettiio Åhr sedan, Opsatt femb små huus ett stycke wäg ifrån Kyrckan på en Ort wid nampn Swiinryggen, Nembl. Een Stugu, Een Madstugu, Ett Fähuus och een Bod, hwilka huus denne tiiden, mehreendels förfal-
lna och uthruttnade ähro,

Original side 102:

Så att hr. Olof, af dhe samma sig ringa betiena Kan, alla dhe öfriga huussen på Swiinryggen, ähro Opsatte medh hr. Olofz egen bekåstnad, som ähro Bagare Stugan med Een Kammar därinnan före, Giäste Stugan, Een ny bodh och 2ne Fähuus som efter begieran således blef inprotocollerat.

Hr. Olof Sirma anhölt sedan, det allmogen måtte påläggas, att oppsättia särdeles Cappellans huus här brede wid Kyrckan, på det hans hustru och Barn, mågo efter hans död, sittia ograverade, uti dhe huus, som han sielf upsatt och påkostat hafwer, emedan den Prediikanten som warder Kommandes efter honom, äntå icke gitter boo uti ofwan Specificerade Uthgambla rum, eller dhe samma honom till någon särdeles nytte wahra Kunna, Och skulle det altså, sedan falla Allmogen swårt, alle nödige huus i hastigheet oppsättia och förfärdiga? Men opå denne hr. Olofz begieran Kunde nu dhe här wahrande betiente intet swar lembna, för ähn den blifwer Högwälborne hr. Grefwen och Landz Höfdingen i Ödmiuckheet föredragen och Högbemte. Herrar[?] där öfwer Gunstigast Resolverandes warder.

Lars Andersson Rasack i Rånulla, som förledne Måndagz i hastige Mode, Kallat, för detta Kyrckowärden Mikkel Persson Assa i Sonda-
wara by, Kyrckio Tiuf,

Original side 103:

det han icke Kan eller påstår att bewiis-
sa, Saakfälles efter det 43 Capit. Ting M.B. till 3 mrkr. Sillf-
wer Myndt till Treskiftes.